

Teza: naruszenie godności zawodu; kary dyscyplinarne.

Wcześniejsze wymierzenia obwinionemu trzykrotnie kar zawieszenia prawa do wykonywania zawodu, w przypadku kolejnego deliktu dyscyplinarnego (urządzanie gier o charakterze losowym bez stosownego zezwolenia), potwierdzonego prawomocnym wyrokiem sądu karnego, uzasadnia wymierzenie kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Sygn. akt WO-112/19

ORZECZENIE
z dnia 12 sierpnia 2019 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie następującym:

Przewodniczący S WSD Magdalena Śniegula /sprawozdawca/

Sędziowie: S WSD Rafał Ziemiński, S WSD Andrzej Hryniewicki

Protokolant Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Anny Kończyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 sierpnia 2019 r. sprawy radcy prawnego M. K.

obwinionego o czyny z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca o radcach prawnych w związku z art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach z dnia 29 stycznia 2019 sygn. akt: D 113/X/18

orzeka:

1.

utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie;

2.

kosztami postępowania odwoławczego w zryczałtowanej wysokości 1200,00 zł (słownie złotych: jeden tysiąc dwieście) płatne na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych obciąża radcę prawnego M. K..

UZASADNIENIE

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2019 r. sprawy radcy prawnego M. K., obwinionego o to, że:

W dniu 3 listopada 2016 r. w Zabrze jako właściciel Kancelarii Prawnej urządził na urządzeniach elektronicznych w punkcie gier w Zabrze w celach komercyjnych gry o charakterze losowym, czym naruszył przepisy art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych za co prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 15 listopada 2017r., sygn. akt II K 636/17 skazany został na mocy art. 107§1 k. k. s. na karę grzywny 100 stawek dziennych, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego Orzekł, co następuje:

1.

uznał obwinionego r. pr. M. K. winnym zarzucanego mu czynu, tj. że w dniu 3 listopada 2016 r. w Zabrze jako właściciel Kancelarii (...) urzędował na urządzeniach elektronicznych w punkcie gier w Zabrze w celach komercyjnych gry o charakterze losowym czym naruszył przepisy art. 6 ust. 1 i art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych za co prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Zabrze z dnia 15 listopada 2017r., sygn. akt II K 636/17 skazany został na mocy art. 107§ 1 k.k.s. na karę grzywny 100 stawek dziennych, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w związku z art. 11 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 22 listopada 2014 r.; i za ten czyn na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 5 ustawy o radcach prawnych wymierzył mu karę pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego;

2.

obciążył obwinionego radcę prawnego M. K. kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 1267 zł na rzecz OIRP w K..

Od niniejszego orzeczenia odwołanie wniósł w imieniu obwinionego adwokat A. K. (2), zaskarżając w całości w/w orzeczenie na korzyść obwinionego, zarzucając mu:

na podstawie art. 438 pkt. 4 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych rażąca niewspółmierność kary poprzez orzeczenie najsurowszej sankcji dyscyplinarnej wobec obwinionego i nie wzięcie pod uwagę okoliczności łagodzących, takich jak to, że orzeczone wcześniej kary zawieszenie w wykonywaniu zawodu spełniają swoje cele, przewinienie dyscyplinarne objęte niniejszym postępowaniem choć wydaje się być bardzo poważne, w istocie było machinacją grupy przestępczej w której Obwiniony stał się ofiarą nie tylko naiwności ale i fałszywej przyjaźni, zaś orzeczenie wskazane w sentencji postanowienia wydane zostało bez jego udziału w sprawie i stało się prawomocne bez przeprowadzenia merytorycznego postępowania i możliwości podjęcia obrony, co winno być brane pod uwagę nie tyle przy ustalanie sprawstwa ile przy wymiarze kary;

na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych naruszenie przepisów postępowania to jest art. 68 ustawy o radcach prawnych to jest niezawiadomienia obwinionego o terminie rozprawy wraz z doręczeniem wniosku o ukaranie przy zastosowaniu poczty elektronicznej (pomimo posiadanie jego adresu mailowego), co w rezultacie doprowadziło do rozpoznania sprawy bez podjęcia obrony i przedstawienia argumentów uzasadniających wymierzenie niższej kary.

W oparciu o przedstawione zarzuty obrońca obwinionego wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny ustalił co następuje.

Ustalenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego są prawidłowe i Wyższy Sąd Dyscyplinarny uznaje je za własne.

Bezspornym jest, że w aktach niniejszej sprawy znajduje się wyrok Sądu Rejonowego Wydział II Karny w Zabrze z dnia 15 listopada 2017 r. sygn. akt II K 636/17, z którego treści wynika, że M. K. oskarżony o to, że w dniu 3 listopada 2016 r. w Zabrze jako właściciel Kancelarii (...) z siedzibą w Gliwicach urzędował w Punkcie Gier w Zabrze przy ul. (...) w celach komercyjnych gry o charakterze losowym na urządzeniach elektronicznych do gier „HOT SPOT”, wbrew przepisom art. 6 ust. 1, art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych tj. o przestępstwo skarbowe z art. 107 §1 k.k.s. został uznany winnym popełnienia zarzucanego mu czynu i skazany na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 100,00 zł. Wyrok uprawomocnił się w dacie 19 grudnia 2017r. (k 9). Radca Prawny nie uczestniczył w postępowaniu przygotowawczym przed rzecznikiem dyscyplinarnym ani w rozprawie przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym nie usprawiedliwiając swojej nieobecności. Ponadto, jak

ustalił sąd I instancji, obwiniony radca prawny M. K. był już wielokrotnie skazany za przestępstwa dyscyplinarne przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny (...) w Katowicach:

1.

w sprawie D 22/IX/2014 orzeczono kary: zawieszenie prawa do wykonywania zawodu na czas 5 lat i zakaz wykonywania patronatu na czas 5 lat, za naruszenie art. 64 ust. 1 pkt. 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2 KERP z 2010r. oraz karę upomnienie, nagany z ostrzeżeniem za naruszenie art. 64 ust. 1 pkt. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 2, art. 27 ust. 7 i art. 30 KERP;

2.

w sprawie D 39/IX/2015 orzeczono karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na czas 3 lat oraz zakaz wykonywania patronatu na czas 5 lat za naruszenie art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1, art. I art. 47 ust. 1 KERP;

3.

w sprawie D 10/X/2015 orzeczono karę łączną zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na czas 5 lat oraz zakaz wykonywania patronatu na czas 5 lat za dwa czyny naruszające art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 KERP.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył co następuje.

Odwołanie obrońcy obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 433. § 1 k.p.k. „Sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu - również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3, a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435, art. 439 § 1, art. 440 i art. 455.”

Nie zasługuje na uwzględnienie zarzut obrońcy obwinionego naruszenia art. 438 pkt. 3 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych poprzez naruszenie przepisów postępowania to jest art. 68³ ustawy o radcach prawnych polegający na niezawiadomieniu obwinionego o terminie rozprawy wraz z doręczeniem wniosku o ukaranie przy zastosowaniu poczty elektronicznej (pomimo posiadanie jego adresu mailowego), co w rezultacie doprowadziło do rozpoznania sprawy bez podjęcia obrony i przedstawienia argumentów uzasadniających wymierzenie niższej kary. Obwiniony, jak wynika z akt sprawy (k 46, 47) był zawiadomiony o terminie rozprawy na dwa znane sądowi adresy: ul. (...); (...)-(...) G. oraz al. (...); (...)-(...) G..

Zgodnie z art. 132 k.p.k.:

„§ 1. Pismo doręcza się adresatowi osobiście.

§ 2. W razie chwilowej nieobecności adresata w jego mieszkaniu pismo doręcza się dorosłemu domownikowi. W razie nieobecności domownika pismo doręcza się administracji domu, dozorczy domu lub sołtysowi, jeżeli podejmą się oddać pismo adresatowi. Przepis art. 133 § 2 stosuje się odpowiednio.

§ 3. Pismo może być także doręczone za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej. W takim wypadku dowodem doręczenia jest potwierdzenie transmisji danych.

§ 4. Przepisów § 2 i 3 oraz art. 133 § 3 nie stosuje się do doręczenia oskarżonemu zawiadomienia o pierwszym terminie rozprawy głównej, terminie posiedzenia, o którym mowa w art. 341 § 1, art. 343 § 5, art. 343a i art. 420 § 1, oraz doręczenia wyroku, o którym mowa w art. 500 § 1.”

Pisma, z wyłączeniem wskazanych w § 4 zawiadomień o terminach rozprawy i posiedzeń oraz doręczenia wyroku nakazowego, mogą być też doręczane adresatowi za pośrednictwem telefaksu lub poczty elektronicznej. W niniejszej sprawie zawiadomienie o terminie rozprawy zostało prawidłowo doręczone, zgodnie z art. 133 k.p.k.:

„§ 1. Jeżeli doręczenia nie można dokonać w sposób wskazany w art. 132, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe pozostawia się w najbliższej placówce pocztowej tego operatora pocztowego, a przesłane w inny sposób w najbliższej jednostce Policji albo we właściwym urzędzie gminy.

§ 2. O pozostawieniu pisma w myśl § 1 doręczający umieszcza zawiadomienie w skrzynce do doręczania korespondencji bądź na drzwiach mieszkania adresata lub w innym widocznym miejscu ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo pozostawiono oraz że należy je odebrać w ciągu 7 dni; w razie bezskutecznego upływu tego terminu, należy czynność zawiadomienia powtórzyć jeden raz. W razie dokonania tych czynności pismo uznaje się za doręczone.”
Zawiadomienie o rozprawie było prawidłowo doręczone.

Nie zasługuje na uwzględnienie naruszenie art. 438 pkt. 4 k.p.k. w związku z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych rażąca niewspółmierność kary poprzez orzeczenie najsurowszej sankcji dyscyplinarnej wobec obwinionego i nie wzięcie pod uwagę okoliczności łagodzących. obrońca obwinionego jako okoliczność łagodzącą wskazuje m.in., że orzeczone wcześniej kary zawieszenie w wykonywaniu zawodu spełniają swoje cele. Nie sposób uznać, że wcześniejsze wymierzenie obwinionemu (trzykrotnie) kar zawieszenie prawa do wykonywania zawodu jest okolicznością łagodzącą, wręcz przeciwnie, jest okolicznością obciążającą, którą słusznie sąd I instancji uwzględnił przy wymiarze kary. Nie sposób ponadto zrozumieć, w jaki sposób kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu spełniła swoje cele, gdyż w trakcie prawomocnie orzeczonej kary radca prawny wykonywał czynności zawodowe (k.55).

Nie sposób uznać za okoliczność łagodzącą argumentu obrońcy obwinionego, że „przewinienie dyscyplinarne objęte niniejszym postępowaniem choć wydaje się być bardzo poważne, w istocie było machinacją grupy przestępczej w której Obwiniony stał się ofiarą”. Trudno uznać, że obwiniony będąc radcą prawnym a więc osobą o rzetelnym wykształceniu prawniczym stał się ofiarą, działającą naiwnie po dyktando nieuczciwych „sprawców”. Ponadto, sąd dyscyplinarny jest związany wyrokiem skazującym co do popełnienia przestępstwa (jego znamion) i nie musi, a nawet nie może w tym zakresie czynić własnych ustaleń i ocen, a obwiniony nie może w postępowaniu dyscyplinarnym kwestionować faktu popełnienia przestępstwa. Stąd też na uwzględnienie nie zasługuje zarzut obrońcy obwinionego w zakresie, w jakim podważa on (choć nie wprost) prawidłowość prawomocnego orzeczenia sądu karnego.

Ponadto, zgodnie z utrwalonym orzecznictwem sądów karnych i sądów dyscyplinarnych, pojęcie niewspółmierności rażącej oznacza zaś znaczną dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą zasłużoną. Przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie wskazanych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, że zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary przewidzianych w art. 53 k.k. oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo.

Oceniając zachowanie obwinionego, należy z całą mocą stwierdzić, że urządzanie gier o charakterze losowym bez stosownego zezwolenia, a przede wszystkim przez radcę prawnego, nie licuje z godnością zawodu. Radca prawny powinien dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych ale także w życiu publicznym i prywatnym. Sąd I instancji słusznie uwzględnił przy wymiarze kary nie tylko charakter popełnionego czynu ale także dotychczasowy sposób zachowania obwinionego i przewinienia popełnione w innych sprawach. Obwiniony, poprzez swoje zachowanie, nie daje rękami prawidłowego wykonywania zawodu radcy prawnego.

Do akt sprawy wpłynął wniosek obwinionego o zniesienie terminu rozprawy wyznaczonej na dzień 12 sierpnia 2019 r. ze względu na fakt, że obwiniony złożył do OIRP w Katowicach wniosek o skreślenie z listy radców prawnych, na podstawie art. 29 pkt. 1 ustawy o radcach prawnych. Z informacji uzyskanej przed terminem rozprawy z OIRP Katowice, Wyższy Sąd Dyscyplinarny powziął wiadomość, że obwiniony nadal jest radcą prawnym a jego wniosek o

skreślenie z listy radców prawnych będzie rozpatrywany na najbliższym posiedzeniu Rady OIRP w Katowicach w dniu 19 sierpnia 2019r. Wobec powyższego Wyższy Sąd Dyscyplinarny oddalił wniosek obwinionego o zniesienie terminu rozprawy, gdyż nie zachodzą żadne przesłanki do wstrzymania rozpoznania sprawy.

O kosztach postępowania Wyższy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 1 i 2 Ustawy o radcach prawnych w związku z §1 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 Uchwały Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. nr 86/IX/2015.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.